

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **T. B.,** zastoupen JUDr. Denisem Mitrovićem, advokátem, se sídlem Mírové nám. 274, Týniště nad Orlicí, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 13. 11. 2017, č. j. 33 Az 4/2017 – 59,

takto:

I. Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 13. 11. 2017, č. j. 33 Az 4/2017 – 59, **se ruší.**

II. Rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 2. 2017, č. j. OAM-123/ZA-ZA11-ZA17-2016, **se ruší** a věc **se** mu **vrací** k dalšímu řízení.

III. Žalovaný **je povinen** uhradit žalobci náhradu nákladů řízení 13 600 Kč k rukám právního zástupce žalobce JUDr. Denise Mitroviče, advokáta, se sídlem Mírové nám. 274, Týniště nad Orlicí, a to do 30ti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

[1] Kasační stížností se žalobce (dále „stěžovatel“) domáhá zrušení shora označeného rozsudku krajského soudu, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 2. 2017, č. j. OAM-123/ZA-ZA11-ZA17-2016, jímž bylo rozhodnuto, že stěžovateli se mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje.

[2] Stěžovatel v žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl, že se narodil ve městě Pazarcik, etnicky se cítí jako Kurd; vyznává islám, alevitskou větev. Je rozvedený a bezdětný. Přesnou adresu svého posledního pobytu v Turecké republice si nepamatuje, žil

ale v městě Gaziantep. V tomto městě rovněž v minulosti tři roky pobýval na vysokoškolských kolejích. Z vlasti vycestoval autobusem z Istanbulu, kde byl zhruba dva dny před svým odjezdem. Z Istanbulu jel do Bělehradu, odkud letecky cestoval do Frankfurtu nad Mohanem. V Německu následně zažádal o mezinárodní ochranu, po měsíci byl odtud poslán do ČR. K důvodům, které ho vedou k jeho žádosti o mezinárodní ochranu, sdělil, že jsou politického charakteru a začaly přibližně před dvěma roky. Je Kurd a alevita, bylo mu vyhrožováno příslušníky strany MHP, tzn. „Vlky“. Pracoval jako kuchař a došlo i k tomu, že byl napaden ve svém zaměstnání.

[3] Dne 15. 2. 2016 byl se stěžovatelem proveden pohovor za přítomnosti tlumočníka. V průběhu pohovoru sdělil, že se před dvěma roky zúčastnil agitace kvůli volbám, roznášel letáky, tiskoviny, byl na shromážděních PDP/HDP, díky tomu si ho zřejmě někdo povšiml. Těchto akcí se účastnil společně se svými čtyřmi přáteli. Když se jednou vracel domů ze své práce v městě Gaziantep, byl napaden, zbit a okraden; pro časté útoky byl následně nucen po osmi měsících svůj stánek s rychlým občerstvením prodat, to bylo koncem roku 2014; měsíc po zavření tohoto svého obchodu s občerstvením si žalobce otevřel obchod nový na jiném místě města Gaziantep, tentokrát s oblečením. Rok takto podnikal, měl úspěch a dařilo se mu. V září roku 2015 ale začaly problémy nanovo, byl proto nucen vše prodat za poloviční hodnotu a začít se ukrývat. Důvod zrušení podnikání byl ten, že jeho obchod s oblečením začali navštěvovat lidé s noži a brát si tam oblečení, aniž by za ně zaplatili. V listopadu pak došlo i k takovému útoku na jeho obchod, při kterém byla zničena vitrína obchodu, a stěžovatel byl udeřen do hlavy; obracel se na pomoc, nikdo mu ji neposkytl, a to i přesto, že policie byla poblíž. Útočníci, kteří takto žalobce šikanovali, se mu představovali jako členové MHP - Národně lidová strana. Uvedl, že kvůli svému náboženství ve své vlasti zažil slovní výhružky; jeho obchod měl jako jediný otevřeno během doby modliteb, toho si všimli jistí černě odění muži s vousy, tito mu sdělili, že jeho víra není taková, jaká by měla být, neboť nevěnuje čas modlitbě a pokud se to nezmění, hrozí mu smrt. Celkově u něj byli dvakrát, ale stěžovatel netuší, o koho se vlastně jednalo. Po tom, co zažil, se bojí do vlasti navrátit, obává se svého zabití. V pohovoru dále vyšlo najevo, že jeden z jeho čtyř kamarádů, s kterými se účastnil výše popsaných politických akcí strany HDP před volbami, byl unesen čtyřmi lidmi, mučen a zabit. K tomuto činu se později přiznal muž závislý na drogách, který jako důvod vraždy uvedl obranu cti své ženy. Ohledně výše popsaných útoků stěžovatel blíže sdělil, že se celkově jednou obrátil na pomoc k policii, která následně zatkla muže, který měl u sebe stěžovatelův ukradený mobilní telefon. Policie ale nic neučinila a nijak mu nepomohla. Při dalších napadeních mu bylo vyhrožováno také v tom směru, aby se na policii již neobracel, jinak to bude mít ještě horší. Po zavření jeho obchodu s oblečením se ukryl u své tety a čekal na vyřízení víza. To mu zprostředkovaně zařídila skupina z ambasády ČR i přes to, že cílová země pro žádost o mezinárodní ochranu bylo Německo, neboť tam má své blízké. To, že stát, který vízum udělil je i odpovědný za žádost daného člověka o mezinárodní ochranu, dotyčný nevěděl. Proto žádal o mezinárodní ochranu nejdříve v Německu, a až ex post se dozvěděl, že bude poslán do ČR. Důkazy pro své tvrzení nemá. Také sdělil, že finanční problémy ve své vlasti neměl, byl dobře zabezpečen a podnikal.

[4] Ve správním spisu jsou založeny zprávy o zemi původu: zprávy Ministerstva vnitra Velké Británie - „Turecko, základní informace, aktéři ochrany vnitřního přesídlení“ z února 2016; Zprávy MV Velké Británie - „Turecko, Kurdský etnický původ“ z února 2016;

Výroční zpráva Komise USA pro svobodu vyznání - Turecko z 2. května 2016; Zpráva CSW - Svoboda náboženského vyznání Turecko 2016 z dubna 2016.

[5] Krajský soud dospěl k závěru, že žalovaný postupoval v souladu se zákonem, a proto žalobu zamítl.

[6] Proti rozsudku krajského soudu podal stěžovatel kasační stížnost, ve které namítá nezákonnost napadeného rozsudku a vady řízení; uvádí, že správní orgán neshromáždil objektivní důkazy prokazující skutečný stav v zemi původu stěžovatele. Krajský soud i správní orgán porušily zákon tím, že nezjistily skutkový stav vyčerpávajícím způsobem a provedly toliko formální „sadu důkazů," které v podobných případech provádí. Krajský soud se dle stěžovatele dostatečně nezabýval argumentací, že správní orgán právě nezjistil vyčerpávajícím způsobem skutkový stav, a to mimo jiné tiskovými zprávami renomovaných zpravodajských agentur, z nichž je patrna situace stěžovatelovy skupiny obyvatel (Kurd a alevita) v Turecku. Dokumenty, jež žalovaný použil jako zdroj informací, jsou vzhledem k překotně se měnící situaci v Turecku zastaralé, uvedené podklady zejména neodrážejí situaci Kurdské menšiny, a alevitů obzvláště, v Turecku v souvislosti s válkou v sousední Sýrii, do níž turecká armáda aktivně vstoupila právě za účelem potlačení tamního kurdského obyvatelstva. Ve správním řízení ani v řízení před soudem nebyla zohledněna skutečnost, že stěžovatel byl politicky aktivní v podpoře prokurdských hnutí, účastnil se demonstrací a dokonce aktivně roznášel letáky, byl v Turecku pronásledován a opakovaně fyzicky napadán právě pro svůj etnický původ. Stěžovatel nemůže souhlasit s argumentací, že mu nehrozí žádná závažná újma při návratu do Turecka, byl opakovaně napaden způsobem, jenž jej na životě ohrožoval; orgány turecké republiky, na něž se obrátil, jej nebyly schopny ochránit před dalšími útoky. Stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[7] Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že správní orgán považuje námitky stěžovatele, které uvádí za zcela neopodstatněné. Také popírá oprávněnost důvodů uvedených stěžovatelem a současně s nimi nesouhlasí, neboť neprokazují nezákonnost výroku napadeného rozhodnutí správního orgánu. Odkazuje současně na obsah správního spisu, zejména na žádost o udělení mezinárodní ochrany, dále na pohovor a napadené rozhodnutí. Po provedeném správním řízení nedospěl správní orgán k závěru, že by stěžovatel mohl ve vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu, či že by mu takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti. Žádné takové potíže stěžovatel neuvedl. Jestli stěžovatel byl v letech 2014 a 2015 ve své zemi skutečně šikanován příslušníky strany MHP, jak sám vypověděl, pak chování stěžovatele v tomto ohledu neshledává žalovaný patřičné k té okolnosti, že by využil ve své zemi všech ochranných mechanismů, které mu zákony jeho země nabízejí a které má ve své vlasti k dispozici. Žalovaný se neztotožňuje s tvrzením stěžovatele, že alevité jsou v Turecké republice zabíjeni; poukazuje na to, že stěžovateli byla dne 1. 11. 2016 dána možnost se v rámci seznámení s podklady rozhodnutí s obstaranými a v napadeném rozhodnutí podrobně uvedenými informacemi seznámit, vyjádřit se k nim, navrhnout další podklady rozhodnutí či vyjádřit námitky proti zdrojům informací a způsobu jejich získání. Stěžovatel této možnosti využil a uvedl, že se chce s těmito materiály seznámit, po rámcovém seznámení proti nim nic nenamítl. Samotné zdroje nezpochybňuje, podle jeho vlastních informací je ale situace v Turecku odlišná.

Žalovaný konstatuje, že na základě použitých informaci o Turecku považuje za prokázané, že Turecká republika je zemí, která má vytvořený právní i exekutivní systém na ochranu a podporu náboženských komunit na svém území. Přitom nerozporuje skutečnost, že menšina alevitů je v Turecku pod tlakem většinové společnosti, současně jsou známá také fakta, které svědčí o nastavení turecké legislativy a exekutivy v této věci, poukazuje na zprávu Svoboda náboženského přesvědčení a svoboda projevu, Turecko, 2016, kde se uvádí: „V souladu se zněním preambule ústavy je Turecko oficiálně sekulárním státem. V článku 2 ústavy je dále zakotvena svoboda vyznání, uctívání víry a soukromého vyjadřování náboženských názorů a zároveň zakázána diskriminace z náboženských důvodů. Turecká ústava, která byla přijata v roce 1982, zaručuje svobodu vyznání, bohoslužeb a soukromého rozšiřování náboženských idejí a zakazuje diskriminaci z důvodů náboženství. Podle tureckého výkladu sekularismu však má stát nad církvemi všestrannou kontrolu a všem náboženským komunitám odmítá přiznat úplné zákonné postavení.“ Pokud se jedná o doplňkovou ochranu, námitky stěžovatele o hrozbě případného nebezpečí, které by mu hrozilo v případě návratu, považuje žalovaný za spekulativní. Jak plyne ze samotného rozhodnutí, tak i protokolu o seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí, jsou obstarané informace naposled vydané a aktuální, přičemž i v samotném rozhodnutí je rovněž zevrubně rozebrán i neúspěšný pokus o puč v Turecku z léta 2016. Sám stěžovatel ve správním řízení tyto informace nezpochybnil. Také se jedná o nezávislé informační zdroje, které obsahují i negativní hodnocení, takže správní orgán nevybíral žádné tendenční informace proti stěžovateli, resp. jedná se o ucelený a vyvážený pohled na společenské poměry v Turecku. Napadené rozhodnutí bylo dle názoru žalovaného vydáno v souladu se zákonem o azylu a správním řádem. Krajský soud zcela dostatečně a správně zhodnotil, a to ve shodě se správním orgánem, že stěžovatel evidentně nevyužil všechny možnosti v zemi původu k nápravě situace, když mimo jiné jen jednou kontaktoval policii a současně informace o Turecku vypovídají o funkčnosti tamní policie; tedy stěžovatel dostatečně nevyužil tzv. vnitřní ochrany. S ohledem na uvedené žalovaný považuje kasační stížnost za nedůvodnou, proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

[8] Nejvyšší správní soud po konstatování včasnosti podání kasační stížnosti, jakož i splnění ostatních podmínek řízení, se ve smyslu § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje neurčitý právní pojem, jehož výklad provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaném pod č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu,* 2) kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně,* 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně. Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno 4) *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele*. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat

především tehdy, pokud krajský soud ve svém rozhodnutí *nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu* a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu nebo krajský soud *v jednotlivém případě hrubě pochybil* při výkladu hmotného či procesního práva.

[9] Nejvyšší správní soud shledal v kasační stížnosti relevantní argumenty svědčící pro její přijatelnost, a to z posledně uvedených důvodů.

[10] Stěžovatel tvrdí, že krajský soud setrval na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu a nevycházel při posuzování naplnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany z aktuální situace v Turecku.

[11] Nejvyšší správní soud především k uplatněné námitce nepřezkoumatelnosti konstatuje, že napadený rozsudek krajského soudu je přezkoumatelný, krajský soud se všemi žalobními tvrzeními stěžovatele zabýval a vypořádal je dostačujícím způsobem (k otázce přezkoumatelnosti srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006 - 36, publ. pod č. 1389/2007 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud neshledal námitku nepřezkoumatelnosti důvodnou. Otázkou správnosti závěrů, které krajský soud učinil, se Nejvyšší správní soud zabývá níže.

[12] Nejvyšší správní soud opakovaně konstatuje, že vyhrožování ze strany soukromých osob nelze obecně považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu, jestliže z informací o zemi původu, vyplývá, že politický systém v zemi původu dává občanům možnost domáhat se ochrany u státních orgánů, a tyto skutečnosti nebyly v řízení vyvráceny. Skutečnost, že stěžovatel má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromých osob a má zde problémy v souvislosti s podnikáním, což přisuzuje i své víře, tak není sama o sobě důvodem pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008 - 57, ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 – 70, publikovaný pod č. 1749/2009 Sb. NSS, ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008 – 62, ze dne 11. 2. 2010, č. j. 5 Azs 55/2009 – 132).

[13] Existence pronásledování ze strany soukromých osob však může být relevantní, pokud stát (země původu žadatele o mezinárodní ochranu) není schopen nebo ochoten zajistit před takovým jednáním odpovídajícím způsobem ochranu, státní orgány nejsou schopny prokazatelně zabránit pronásledování dotyčného ze strany těchto osob nebo takové pronásledování samy podporují; (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2014, č. j. 5 Azs 20/2014 – 44, též rozsudek sp. zn. 5 Azs 25/2003, 8 Azs 13/2005, 6 Azs 45/2003, 4 Azs 28/2003). Rovněž je třeba hodnotit skutečnost, v jaké oblasti státu k pronásledování došlo a jaké jsou možnosti uvedené osoby pro přemístění v rámci vlastního státu.

[14] Ze shromážděných informací o situaci v zemi původu stěžovatele dle žalovaného, potažmo krajského soudu vyplývá, že policie v Turecké republice je profesionální organizovaný sbor, který dokáže zaručit vymáhání zákona, jak dosvědčuje zpráva MV Velké Británie (Turecko, základní informace, aktéři ochrany vnitřního přesídlení z února 2016); stěžovatel má dle žalovaného ve své vlasti mechanismy pro ochranu své osoby před

kriminální nebo teroristickou činností, a těchto je třeba využít primárně; to se týká i tvrzeného verbálního vyhrožování pro jeho odlišnost ve víře. Nejvyšší správní soud konstatuje, co se týče možnosti přesídlení, lze např. z informací MV Velké Británie z února 2016 zjistit, že pokud se některý Kurd setká v místě s nenávistí, měl by být schopen se jí vyhnout přesídlením na jiné místo v Turecku, avšak pouze tehdy, jestliže tam neexistuje nepřiměřeně tvrdé riziko. Dále např. ze zprávy o svobodě náboženského vyznání a svobody projevu z dubna 2016 v otázce bezpečnosti národnostních menšin se konstatuje, že tato je velmi nejistá.

[15] Nejvyšší správní soud opakovaně konstatuje, že správní orgány stíhá povinnost zjišťovat stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 správního řádu). Podle § 23c písm. c) zákona o azylu mohou být podkladem pro rozhodnutí o žádosti o mezinárodní ochranu *zejména* přesné *a* aktuální informace *z různých zdrojů o státu, jehož je žadatel o udělení mezinárodní ochrany státním občanem* (zvýraznění doplněno). Dikce § 23c zákona o azylu do vnitrostátního práva promítá požadavek čl. 10 odst. 3 písm. b) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (Úř. věst. L 180, 29. 6. 2013, s. 60–95). Z něj plyne členským státům EU povinnost zajistit, aby při posuzování žádostí o mezinárodní ochranu byly získávány přesné a aktuální informace z různých zdrojů, týkající se obecné situace v zemích původu žadatelů, a aby tyto informace měli k dispozici pracovníci odpovědní za posuzování žádostí a rozhodování o nich.

[16] Nejvyšší správní soud proto nemůže krajskému soudu přisvědčit, pokud konstatoval: *„K tvrzení o zastaralosti zpráv o zemi původu krajský soud uvádí, že žalobce svou námitku nijak blíže nekonkretizoval. Jelikož napadené rozhodnutí bylo vydáno v únoru 2017, je logické, že žalovaný musel nutně vycházet ze zpráv o zemi původu z roku 2016. Žalobce vedl své tvrzení pouze v rovině, že nepochybně existují novější zprávy o zemi původu, s tím, že situace v Turecku se dynamicky vyvíjí v souvislosti s konfliktem v Sýrii, v důsledku něhož se kurdská menšina v Turecku dostala do role separatistů. Ani při jednání však žalobce k přímému dotazu soudu nedokázal označit žádné zprávy, které by měly tento vývoj náležitě reflektovat a odrážet zhoršené postavení kurdské menšiny v Turecku. V této souvislosti krajský soud uvádí, že jakkoliv je jeho povinností ve smyslu čl. 46 odst. 3 tzv. procedurální směrnice vycházet ze skutkového stavu ex nunc, je zároveň třeba, aby žalobce zároveň unesl břemeno tvrzení a označil pro účely soudního přezkumu rozhodnutí o mezinárodní ochraně ty zdroje informací, které měl žalovaný a potažmo návazně také soud vzít v potaz při hodnocení poměrů v zemi původu. Pouhý obecný odkaz na zprávy tiskových agentur k unesení těchto procesních povinností nepostačuje.“*

[17 Dle konstantní judikatury je v režimu zákona o azylu důkazní břemeno rozděleno *„mezi žadatele a stát tím způsobem, že* stát je zodpovědný za náležité zjištění reálií o zemi původu, *ale žadatel musí unést důkazní břemeno stran důvodů, které se týkají výlučně jeho osoby“* (rozsudek NSS ze dne 25. 7. 2005, č. j. 5 Azs 116/2005 - 58). Informace o zemi původu žadatele o mezinárodní ochranu musí být mj. aktuální (viz rozsudek NSS ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 - 81, č. 1825/2009 Sb. NSS).

[18] Této zákonné povinnosti žalovaný ne zcela dostál, neboť k posouzení stěžovatelova případu si neobstaral dostatečně přesné a *aktuální* informace o situaci v Turecku. Většina

zpráv a informací, které žalovaný užil, byly k datu jeho rozhodnutí více než rok staré. To by samo o sobě nebylo nesprávné, pokud by v době rozhodování nebylo z dostupných zdrojů zjevné, že situace v zemi je od poskytnutých zpráv odlišná. Zastaralá je však taková zpráva, jež obsahuje informace, které v důsledku změny okolností v období mezi vypracováním zprávy a jejím použitím již nejsou aktuální, neboť situace popsaná ve zprávě se změnila. Použité zprávy a informace o Turecku, ze kterých žalovaný vycházel, se vztahovaly k období před pokusem o státní převrat (15. 7. 2016). Žalovaný vydal rozhodnutí dne 13. 2. 2017.

[19] Jak přitom plyne např. z rozsudku zdejšího soudu ze dne 20. 12. 2017, č. j. 10 Azs 310/2017 - 56, *„právě tato událost byla významným milníkem, který radikálně změnil tamní vnitropolitickou situaci. Následující reakce státní moci a intenzivní opatření vůči domnělým pučistům, politickým oponentům a jiným osobám mohla za určitých okolností u některých zejména politicky aktivních osob vyvolat obavu z pronásledování. Žalovaný se nemůže bez dalšího spokojit s periodicky vydávanými zprávami, které nijak nepromítají události zásadního charakteru, nota bene pokud je obecně známo, že v Turecku došlo k pokusu o státní převrat, který má dramatický dopad na úroveň ochrany lidských práv. Při posuzování žádostí o mezinárodní ochranu pro strach z pronásledování z důvodu zastávání určitých politických názorů nelze rozhodovat výlučně na základě zpráv a informací, které tyto podstatné události vůbec nezohledňují.“*

[20] Na tom nic nemůže měnit ani nepodložené konstatování žalovaného ve vyjádření ke kasační stížnosti, že *„v samotném rozhodnutí je rovněž zevrubně rozebrán i neúspěšný pokus o puč v Turecku z léta 2016. Sám stěžovatel ve správním řízení tyto informace nezpochybnil.“* V rozhodnutí žalovaného nelze nic takového nalézt. Nejvyšší správní soud přitom zdůrazňuje, že skutková zjištění mají ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. oporu ve správním spisu, jen pokud i zprávy o situaci v zemi původu žadatele o azyl, které sloužily jako podklad pro rozhodnutí, byly v úplnosti učiněny součástí správního spisu (rozsudek NSS ze dne 25. 11. 2003, č. j. 5 Azs 20/2003-34). Žádný z použitých podkladů se však situaci po pokusu o státní převrat nevěnoval. Jelikož vlivem pokusu o státní převrat vznikla nová a ne zcela přehledná situace, žalovaný nemohl rezignovat na svou povinnost zjišťovat aktuální stav věcí v Turecku. Bez aktuálních a přesných informací z různých zdrojů nelze zjistit, zda stěžovatel má odůvodněný strach z pronásledování nebo zda mu hrozí nebezpečí vážné újmy.

[21] Jelikož žalovaný nezjistil skutkový stav na základě přesných a aktuálních informací o stěžovatelově zemi původu (§ 3 správního řádu; § 23c zákona o azylu), nemohl ani krajský soud posoudit, zda existuje reálná hrozba pronásledování, resp. vážné újmy v případě vrácení do Turecka. Pro tuto důvodně vytýkanou vadu měl krajský soud rozhodnutí žalovaného zrušit. Pokud tak neučinil, je i jeho rozhodnutí nezákonné

[22] Nejvyšší správní soud tedy shledal kasační stížnost důvodnou, a napadený rozsudek podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil. S ohledem na důvody zrušení rozsudku krajského soudu přistoupil také ke zrušení žalobou napadeného rozhodnutí žalovaného [§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. ve spojení s § 78 odst. 1 s. ř. s.]. Podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. ve spojení s § 78 odst. 4 s. ř. s. pak vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení.

[23] Nejvyšší správní soud je posledním soudem, který o věci rozhodl. Proto musí určit náhradu nákladů celého soudního řízení (řízení o žalobě a řízení o kasační stížnosti). O náhradě nákladů řízení rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud přiznal stěžovateli náhradu nákladů soudního řízení spočívající ve 4 úkonech právní služby [§ 11 odst. 1 písm. a), d) a g) advokátního tarifu], a to převzetí zastoupení, podání žaloby, podání kasační stížnosti, účast na jednání před krajským soudem); tj. 12 400 Kč; dále přiznal stěžovateli náhradu hotových výdajů dle § 13 advokátního tarifu ve výši 4 x 300, tj. 1200 Kč; celkem tedy 13 600 Kč. Tuto částku je povinen žalovaný vyplatit k rukám právního zástupce stěžovatele do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. března 2018

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu